

Υπόθεση C-209/23

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία κατάθεσης:

31 Μαρτίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Landgericht Mainz (Γερμανία)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

30 Μαρτίου 2023

Ενάγοντες:

FT

RRC Sports GmbH

Εναγομένη:

Fédération Internationale de Football Association (FIFA)

Αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης

Αξίωση παράλειψης λόγω πρόσκρουσης του ρυθμιστικού πλαισίου που θέσπισε η FIFA, υπό το οποίο οι πράκτορες ποδοσφαιριστών επιτρέπεται να προσφέρουν, να παρέχουν και να αμείβονται για υπηρεσίες πρακτόρευσης έναντι ποδοσφαιριστών και συλλόγων, στην απαγόρευση συμφωνιών που περιορίζουν τον ανταγωνισμό που προβλέπεται στο άρθρο 101 ΣΛΕΕ, στην απαγόρευση της κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης που προβλέπεται στο άρθρο 102 ΣΛΕΕ, στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών που κατοχυρώνεται στο άρθρο 56 ΣΛΕΕ, καθώς και (εν μέρει) στον ΓΚΠΔ.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Αντικείμενο: συμβατότητα του κανονισμού της FIFA περί των πρακτόρων ποδοσφαιριστών με τα άρθρα 101, 102, 56 ΣΛΕΕ και το άρθρο 6 ΓΚΠΔ.

Νομική βάση: άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Προδικαστικό ερώτημα

Έχουν το άρθρο 101 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) (απαγόρευση συμφωνιών που περιορίζουν τον ανταγωνισμό), το άρθρο 102 ΣΛΕΕ (απαγόρευση της κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης) και το άρθρο 56 ΣΛΕΕ (ελεύθερη παροχή υπηρεσιών), καθώς και το άρθρο 6 του γενικού κανονισμού για την προστασία δεδομένων (στο εξής: ΓΚΠΔ) την έννοια ότι απαγορεύουν κανονιστική ρύθμιση που θεσπίζεται από παγκόσμια αθλητική ομοσπονδία (εν προκειμένω: τη FIFA), μέλη της οποίας είναι 211 εθνικές αθλητικές ομοσπονδίες του οικείου αθλήματος (εν προκειμένω: του ποδοσφαίρου) με αποτέλεσμα οι κανονιστικές της ρυθμίσεις να είναι δεσμευτικές για την πλειονότητα των φορέων που δραστηριοποιούνται στα αντίστοιχα εθνικά επαγγελματικά πρωταθλήματα του οικείου αθλήματος [εν προκειμένω: των συλλόγων (συμπεριλαμβανομένων των ποδοσφαιρικών συλλόγων που λειτουργούν ως κεφαλαιουχικές εταιρείες), των ποδοσφαιριστών (μελών του συλλόγου) και των πρακτόρων], με το ακόλουθο περιεχόμενο:

1) απαγορεύεται να συμφωνείται ή να καταβάλλεται αμοιβή σε πράκτορες ποδοσφαιριστών που υπερβαίνει ένα ανώτατο όριο που υπολογίζεται ως ποσοστό του ποσού της μεταγραφής ή των ετήσιων αποδοχών του εν λόγω ποδοσφαιριστή,

όπως προβλέπεται στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του FIFA Football Agent Regulations (στο εξής: FFAR),

2) απαγορεύεται να καταβάλλουν τρίτοι την αμοιβή που οφείλεται βάσει της σύμβασης πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών προς τον αντισυμβαλλόμενο του πράκτορα,

όπως προβλέπεται στο άρθρο 14, παράγραφοι 2 και 3, του FFAR,

3) απαγορεύεται στους συλλόγους να καταβάλλουν άνω του 50 % της αμοιβής που οφείλουν συνολικά ο ποδοσφαιριστής και ο σύλλογος για τις υπηρεσίες πρακτόρευσης στις περιπτώσεις που ένας πράκτορας ενεργεί για λογαριασμό του συλλόγου υποδοχής και του ποδοσφαιριστή,

όπως προβλέπεται στο άρθρο 14, παράγραφος 10, του FFAR,

4) προκειμένου να λάβει άδεια πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών, η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την παροχή υπηρεσιών πρακτόρευσης, ο υποψήφιος απαιτείται να αποδεχθεί τους εσωτερικούς κανονισμούς της παγκόσμιας αθλητικής ομοσπονδίας (εν προκειμένω: τον FFAR, το καταστατικό της FIFA, τον πειθαρχικό κανονισμό της FIFA, τον κώδικα δεοντολογίας της FIFA, τον κανονισμό της FIFA σχετικά με το καθεστώς και τις μεταγραφές ποδοσφαιριστών, καθώς και το καταστατικό, τις κανονιστικές ρυθμίσεις, τις κατευθυντήριες γραμμές και τις αποφάσεις των οργάνων και των επιτροπών), όπως επίσης και την πειθαρχική δικαιοδοσία της ομοσπονδίας, καθώς και των συνομοσπονδιών και των ενώσεων μελών,

όπως προβλέπεται στα άρθρα 4, παράγραφος 2, 16, παράγραφος 2, στοιχείο b, 20, του FFAR σε συνδυασμό με τα άρθρα 8, παράγραφος 3, 57, παράγραφος 1, 58, παράγραφοι 1 και 2, του καταστατικού της FIFA, τα άρθρα 5, στοιχείο a, 49, 53, παράγραφος 3, του πειθαρχικού κανονισμού της FIFA, τα άρθρα 4, παράγραφος 2, 82, παράγραφος 1, του κώδικα δεοντολογίας,

5) θεσπίζονται προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών, σύμφωνα με τις οποίες αποκλείεται οριστικά η χορήγηση άδειας σε περίπτωση καταδίκης ή ποινικού συμβιβασμού ή σε περίπτωση αποκλεισμού τουλάχιστον δύο ετών, αναστολής, ανάκλησης άδειας ή άλλης κύρωσης από αρχή ή αθλητική ομοσπονδία, χωρίς δυνατότητα μεταγενέστερης χορήγησης της αδειάς,

όπως προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο a, σημεία ii. και iii., του FFAR,

6) απαγορεύεται στους πράκτορες ποδοσφαιριστών να παρέχουν υπηρεσίες πρακτόρευσης στο πλαίσιο της σύναψης συμφωνίας μεταγραφής ή/και σύμβασης εργασίας και να αμείβονται για τον λόγο αυτό

α) από τον σύλλογο που παραχωρεί και από τον σύλλογο που υποδέχεται τον ποδοσφαιριστή,

β) από τον σύλλογο που παραχωρεί και από τον ποδοσφαιριστή,

γ) από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (τον σύλλογο που παραχωρεί, τον σύλλογο που υποδέχεται και τον ποδοσφαιριστή),

όπως προβλέπεται στο άρθρο 12, παράγραφοι 8 και 9, του FFAR, ή αντίστοιχα

6α) απαγορεύεται στους πράκτορες ποδοσφαιριστών να παρέχουν, από κοινού με συνδεδεμένο πράκτορα, υπηρεσίες πρακτόρευσης στο πλαίσιο της σύναψης συμφωνίας μεταγραφής ή/και σύμβασης εργασίας και να αμείβονται για τον λόγο αυτό

α) από τον σύλλογο που παραχωρεί και από τον σύλλογο που υποδέχεται τον ποδοσφαιριστή,

β) από τον σύλλογο που παραχωρεί και από τον ποδοσφαιριστή,

γ) από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (τον σύλλογο που παραχωρεί, τον σύλλογο που υποδέχεται και τον ποδοσφαιριστή),

εφόσον η έννοια του συνδεδεμένου πράκτορα ποδοσφαιριστών περιλαμβάνει τη συνεργασία σύμφωνα με τον ορισμό του «Connected Football Agent» που προβλέπεται στο FFAR (έκτο εδάφιο, σημείο iv., του FFAR),

όπως προβλέπεται στο άρθρο 12, παράγραφος 10, του FFAR σε συνδυασμό με τον ορισμό του «connected football agent», έκτο εδάφιο, σημείο iv., του FFAR,

7) απαγορεύεται στους πράκτορες ποδοσφαιριστών να έρχονται σε επαφή ή να συνάπτουν σύμβαση πρακτόρευσης με σύλλογο, παίκτη, ένωση που είναι μέλος της παγκόσμιας αθλητικής ομοσπονδίας ή με νομικό πρόσωπο που διαχειρίζεται μια λεγόμενη Single-entity league, οι οποίοι επιτρέπεται να προσλαμβάνουν πράκτορες ποδοσφαιριστών και οι οποίοι έχουν συνάψει σύμβαση αποκλειστικότητας με άλλο πράκτορα ποδοσφαιριστών,

όπως προβλέπεται στο άρθρο 16, παράγραφος 1, στοιχεία b και c, του FFAR,

8) τα ονόματα και τα λεπτομερή στοιχεία όλων των πρακτόρων ποδοσφαιριστών, τα ονόματα των πελατών που εκπροσωπούν, οι υπηρεσίες πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών που παρέχουν σε κάθε ένα πελάτη και/ή οι λεπτομέρειες όλων των συναλλαγών στις οποίες εμπλέκονται πράκτορες ποδοσφαιριστών, συμπεριλαμβανομένου του ποσού της αμοιβής που καταβάλλεται στους πράκτορες ποδοσφαιριστών, πρέπει να αναρτώνται σε πλατφόρμα της παγκόσμιας αθλητικής ομοσπονδίας, οι πληροφορίες δε αυτές καθίστανται εν μέρει προσβάσιμες στους άλλους συλλόγους, στους παίκτες ή στους πράκτορες ποδοσφαιριστών,

όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 του FFAR,

9) απαγορεύεται να συμφωνείται αμοιβή για τις υπηρεσίες πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών με οποιονδήποτε άλλο τρόπο πέραν της συμφωνίας επί τη βάση της αμοιβής ποδοσφαιριστή ή του ποσού της μεταγραφής,

όπως προβλέπεται στο άρθρο 15, παράγραφος 1, του FFAR,

10) τεκμαίρεται ότι οι λοιπές υπηρεσίες που παρέχονται από πράκτορα ποδοσφαιριστών ή από συνδεδεμένο με αυτόν πράκτορα ποδοσφαιριστών 24 μήνες πριν ή μετά την παροχή υπηρεσιών πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών σε πελάτη που εμπλέκεται στη συναλλαγή σχετικά με την οποία παρασχέθηκαν υπηρεσίες πρακτόρευσης, αποτελούν τμήμα των υπηρεσιών πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών και, εφόσον το τεκμήριο δεν μπορεί να ανατραπεί, η αμοιβή για τις λοιπές υπηρεσίες θεωρείται ότι αποτελεί τμήμα της αμοιβής για τις υπηρεσίες πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών,

όπως προβλέπεται στο άρθρο 15, παράγραφοι 3 και 4, του FFAR,

11) το ύψος της αμοιβής των πρακτόρων ποδοσφαιριστών που υπολογίζεται ως ποσοστό θα πρέπει να στηρίζεται μόνο στον μισθό που πράγματι καταβάλλεται στον ποδοσφαιριστή,

όπως προβλέπεται στο άρθρο 14, παράγραφοι 7 και 12, του FFAR,

12) οι πράκτορες ποδοσφαιριστών υποχρεούνται να κοινολογούν στην παγκόσμια αθλητική ομοσπονδία τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) εντός 14 ημερών από τη σύναψη: κάθε συμφωνία με πελάτη που δεν συνιστά συμφωνία εκπροσώπησης, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά των λοιπών υπηρεσιών, καθώς και τις πληροφορίες που ζητούνται στην πλατφόρμα,

β) εντός 14 ημερών από την καταβολή αμοιβής: τις πληροφορίες που ζητούνται στην πλατφόρμα,

γ) εντός 14 ημερών από την καταβολή της αμοιβής σε σχέση με κάθε συμφωνία με πελάτη που δεν συνιστά συμφωνία εκπροσώπησης: τις πληροφορίες που ζητούνται στην πλατφόρμα,

δ) εντός 14 ημερών από τη σύναψη της συμφωνίας: κάθε συμβατική ή άλλη συμφωνία μεταξύ πρακτόρων ποδοσφαιριστών σχετικά με τη συνεργασία για την παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας ή για τον διαμοιρασμό των εσόδων ή των κερδών από οποιοδήποτε τμήμα των παρεχομένων από αυτούς υπηρεσιών πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών,

ε) εφόσον δραστηριοποιούνται μέσω πρακτορείου, εντός 14 ημερών από την πρώτη συναλλαγή στην οποία εμπλέκεται το πρακτορείο: τον αριθμό των πρακτόρων ποδοσφαιριστών που δραστηριοποιούνται μέσω του ιδίου πρακτορείου και τα ονόματα όλων των υπαλλήλων,

όπως προβλέπεται στο άρθρο 16, παράγραφος 2, στοιχείο j, σημεία ii. έως v., στοιχείο k, σημείο ii., του FFAR,

13) απαγορεύεται στους συλλόγους να συμφωνούν με πράκτορες ποδοσφαιριστών αμοιβή ή τμήματα αμοιβής για τη μεταγραφή ποδοσφαιριστή ή να καταβάλλουν σε πράκτορες ποδοσφαιριστών αμοιβή ή τμήματα αμοιβής, η βάση υπολογισμού των οποίων εξαρτάται (επίσης) από μελλοντικές αποζημιώσεις λόγω μεταγραφής τις οποίες λαμβάνει ο σύλλογος από την περαιτέρω μεταγραφή του ποδοσφαιριστή,

όπως προβλέπεται στο άρθρο 18ter, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού της FIFA σχετικά με το καθεστώς και τις μεταγραφές ποδοσφαιριστών (στο εξής: FIFA RSTP), όπως προβλέπεται στο άρθρο 16, παράγραφος 3, στοιχείο e, του FFAR.

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Άρθρα 101, 102, 56 ΣΛΕΕ και άρθρο 6 ΓΚΠΔ

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Άρθρα 1, 19 και 33 του Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen (γερμανικού νόμου κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού, στο εξής: GWB)

Άρθρα 823 και 1004 του Bürgerliches Gesetzbuch (γερμανικού αστικού κώδικα, στο εξής: BGB)

Σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις της FIFA

FIFA Football Agents Regulations (FFAR)

Ορισμοί, άρθρα 4, 5, 12, 14, 15, 16, 19, 20

Κανονισμός της FIFA σχετικά με το καθεστώς και τις μεταγραφές ποδοσφαιριστών (FIFA RSTP)

Άρθρο 18ter

Κανονισμός της FIFA σχετικά με την συνεργασία με πράκτορες

Άρθρο 7

Καταστατικό της FIFA του έτους 2021

Άρθρα 8, 14, 57, 58

Πειθαρχικός κανονισμός της FIFA του έτους 2019

Άρθρα 5, 49, 53

Κώδικας δεοντολογίας της FIFA του έτους 2020

Άρθρα 4, 82

Έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της διαδικασίας

Ο ενάγων είναι πράκτορας ποδοσφαιριστών και, επιπλέον, αντιπρόεδρος της ένωσης πρακτόρων ποδοσφαιριστών The Football Forum. Η ενάγουσα είναι εταιρία περιορισμένης ευθύνης (στο εξής: GmbH), με έδρα στο Frankenthal (Γερμανία), η οποία δραστηριοποιείται επίσης ως πράκτορας ποδοσφαιριστών και είναι εγγεγραμμένη προκαταρκτικά στο μητρώο της Deutscher Fußball-Bund (γερμανικής ποδοσφαιρικής ομοσπονδίας, στο εξής: DFB), ήτοι της εθνικής ποδοσφαιρικής ομοσπονδίας της Γερμανίας η οποία είναι μέλος της εναγομένης. Ο ενάγων είναι ο διαχειριστής της ενάγουσας και είναι –τουλάχιστον κατά τους ισχυρισμούς του– εγγεγραμμένος, επίσης, ως πράκτορας ποδοσφαιριστών στη Γαλλία και την Αγγλία.

Η εναγομένη είναι μη κερδοσκοπικό σωματείο με νομική προσωπικότητα κατά το ελβετικό δίκαιο και έδρα στη Ζυρίχη της Ελβετίας. Είναι η ανώτατη ποδοσφαιρική ομοσπονδία σε παγκόσμιο επίπεδο και έχει ως μέλη 211 εθνικές ομοσπονδίες σε ολόκληρο τον κόσμο, μεταξύ των οποίων και τη DFB. Σύμφωνα

με το άρθρο 11, παράγραφος 4, του καταστατικού της εναγομένης (στο εξής: καταστατικό της FIFA), οι ομοσπονδίες που είναι μέλη της εναγομένης υποχρεούνται να αναλαμβάνουν στα καταστατικά τους τη δέσμευση να τηρούν τις κανονιστικές ρυθμίσεις της εναγομένης και να αναγνωρίζουν τις αποφάσεις της (βλ. επίσης άρθρο 14 του καταστατικού της FIFA).

Η εναγομένη έχει διάφορα θεσμικά όργανα και επιτροπές. Το διοικητικό της συμβούλιο αποτελεί το όργανο στρατηγικής και εποπτείας και εκδίδει, σύμφωνα με το άρθρο 34, σημείο 11, του καταστατικού της FIFA, γενικούς κανονισμούς.

Κατά τη συνεδρίασή του της 16ης Δεκεμβρίου 2022, το διοικητικό συμβούλιο της εναγομένης ψήφισε τον FIFA Football Agent Regulations και δημοσίευσε αυτόν στις 6 Ιανουαρίου 2023.

Πρόκειται για νέα ρύθμιση των προϋποθέσεων υπό τις οποίες οι πράκτορες ποδοσφαιριστών μπορούν να προσφέρουν και να παρέχουν υπηρεσίες πρακτόρευσης σε ποδοσφαιριστές και συλλόγους, καθώς και να αμείβονται για αυτές.

Τα άρθρα 1-10 FFAR καθώς και τα άρθρα 22-27 FFAR τέθηκαν σε ισχύ στις 9 Ιανουαρίου 2023 (βλ. άρθρο 28, παράγραφος 1, στοιχείο α, του FFAR). Σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφος 1, στοιχείο β, FFAR, οι υπόλοιπες διατάξεις τίθενται σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 2023.

Σύμφωνα με ρύθμιση που ίσχυε ήδη πριν από την έκδοση του FFAR, απαγορεύεται στους συλλόγους να εξαρτούν την αμοιβή του πράκτορα ποδοσφαιριστών από μελλοντικές αποζημιώσεις λόγω μεταγραφής (άρθρο 18ter, παράγραφος 1, του FIFA RSTP και άρθρο 7, παράγραφος 4, του κανονισμού της FIFA σχετικά με την συνεργασία με πράκτορες).

Στο πλαίσιο της προκείμενης ένδικης διαφοράς, οι ενάγοντες προβάλλουν ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου αξίωση παράλειψης βάσει της εν λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως, καθώς και ορισμένων κανονιστικών ρυθμίσεων του FFAR –στο μέτρο που αυτές μνημονεύονται στο προδικαστικό ερώτημα. Κατά την άποψή τους, οι επίμαχες κανονιστικές ρυθμίσεις προσκρούουν στην απαγόρευση των συμφωνιών που περιορίζουν τον ανταγωνισμό που προβλέπεται στο άρθρο 101 ΣΛΕΕ, στην απαγόρευση της κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης που προβλέπεται στο άρθρο 102 ΣΛΕΕ, στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών που κατοχυρώνεται στο άρθρο 56 ΣΛΕΕ, καθώς και (εν μέρει) στον ΓΚΠΔ. Για τον λόγο αυτόν, ζητούν να διαταχθεί η εναγομένη να μην εφαρμόζει τις εν λόγω κανονιστικές ρυθμίσεις.

Η εναγομένη, αντιθέτως, ισχυρίζεται ότι το ρυθμιστικό της πλαίσιο είναι νόμιμο.

I.

Η επίλυση της προκείμενης ένδικης διαφοράς εξαρτάται από το κατά πόσον τα άρθρα 101, 102 και 56 ΣΛΕΕ, καθώς και το άρθρο 6 ΓΚΠΔ απαγορεύουν τις επίμαχες κανονιστικές ρυθμίσεις που μνημονεύονται στο προδικαστικό ερώτημα.

Συγκεκριμένα, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, οι ενάγοντες θα είχαν σύμφωνα με το εθνικό γερμανικό δίκαιο αξίωση παράλειψης δυνάμει του άρθρου 33, παράγραφοι 1 και 2, του Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen (γερμανικού νόμου κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού, στο εξής: GWB) σε συνδυασμό με τα άρθρα 1, 19 GWB, τα άρθρα 101, 102 ΣΛΕΕ και αντίστοιχα δυνάμει του άρθρου 1004, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του Bürgerliches Gesetzbuch (γερμανικού αστικού κώδικα, στο εξής: BGB) κατ' αναλογία σε συνδυασμό με το άρθρο 823, παράγραφος 2, BGB, τα άρθρα 56, 101 και 102 ΣΛΕΕ, καθώς και το άρθρο 6 ΓΚΠΔ, με αποτέλεσμα η αγωγή να ήταν βάσιμη και επομένως να γινόταν δεκτή. Διαφορετικά, η αγωγή θα ήταν αβάσιμη και, ως εκ τούτου, θα έπρεπε να απορριφθεί.

II.

1. Επί των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ.

α) Κατά το αιτούν τμήμα, οι επίμαχες κανονιστικές ρυθμίσεις ενδεχομένως εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ.

Η εναγομένη υποστηρίζει, βεβαίως, ότι η κύρια οικονομική δραστηριότητα πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών βρίσκεται σε άμεση σχέση με τον αθλητισμό και, ως εκ τούτου, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ. Αφορά, μεταξύ άλλων, τη σύνθεση των ομάδων, τη συνέχειά τους και την αθλητική τους δύναμη, αλλά και την προσήλωση των φιλάθλων και των θεατών στους συλλόγους και τους ποδοσφαιριστές τους. Επομένως, η δραστηριότητα πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών επηρεάζει τη δίκαιη διεξαγωγή των αθλητικών αναμετρήσεων, την απόδοση και την υγεία των αθλητών. Ως διεθνής ομοσπονδία είναι αρμόδια –η εναγομένη– για τη ρύθμιση της δραστηριότητας αυτής και συναφώς μπορεί να επικαλεσθεί, μεταξύ άλλων, το άρθρο 165 ΣΛΕΕ, το οποίο υπογραμμίζει τον ιδιαίτερο κοινωνικό χαρακτήρα του αθλητικού τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, απολαύει ενός περιθωρίου εκτίμησης και αξιολόγησης. Συναφώς, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι δεν υπάρχει άλλος ρυθμιστικός φορέας σε παγκόσμιο επίπεδο και ότι καλείται να βρίσκει λύσεις σε παγκόσμιο και διεθνές επίπεδο, οι οποίες πρέπει να εντάσσονται στα αντίστοιχα εθνικά νομικά πλαίσια.

Ωστόσο, εάν ληφθεί υπόψη η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση Piau (απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2005, T-193/02, EU:T:2005:22), η δραστηριότητα πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών θα μπορούσε, κατά το αιτούν τμήμα, να θεωρηθεί μάλλον ότι συνιστά οικονομική δραστηριότητα που έχει ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών και δεν εμπίπτει στην εξειδίκευση του τομέα του αθλητισμού. Ομοίως, υπό το πρίσμα της προπαρατεθείσας νομολογίας, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι η εναγομένη είναι ένωση επιχειρήσεων κατά την έννοια των εν λόγω διατάξεων και ότι οι επίμαχες

κανονιστικές ρυθμίσεις πρέπει να θεωρούνται ως απόφαση ένωσης επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 101 ΣΛΕΕ. Με την προπαρατεθείσα απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο δέχθηκε επίσης ότι η εναγομένη κατείχε δεσπόζουσα θέση κατά την έννοια του άρθρου 102 ΣΛΕΕ στην αγορά της παροχής υπηρεσιών πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών. Δεδομένου ότι οι μεταγραφές ποδοσφαιριστών πραγματοποιούνται συχνά σε διασυνοριακή βάση και ότι η δραστηριότητα πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών –όπως των εναγόντων εν προκειμένω– δεν περιορίζεται στις μεταγραφές εντός του εθνικού επαγγελματικού πρωταθλήματος κράτους μέλους, οι επίμαχες κανονιστικές ρυθμίσεις έχουν επίσης αντίκτυπο στις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

β)

Οι επίμαχες κανονιστικές ρυθμίσεις, επίσης, συνιστούν ενδεχομένως, κατ' αρχήν, περιορισμό του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι περιορίζουν την ελευθερία οικονομικής ανάπτυξης των εμπλεκόμενων φορέων (πρακτόρων, ποδοσφαιριστών και συλλόγων) ως προς μία παράμετρο του ανταγωνισμού (εν προκειμένω, ιδίως, τις τιμές και τους όρους πρόσβασης στην αγορά).

Ωστόσο, σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση Meca-Medina και Majcen (απόφαση της 18ης Ιουλίου 2006, C-519/04 P, EU:C:2006:492) οι αποφάσεις ένωσης επιχειρήσεων που περιορίζουν την ελευθερία δράσης των ενδιαφερόμενων φορέων δεν εμπίπτουν οπωσδήποτε στην απαγόρευση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ. Αντιθέτως, πρέπει να αξιολογηθεί το γενικό πλαίσιο εντός του οποίου ελήφθη ή αναπτύσσει τα αποτελέσματά της η επίμαχη απόφαση και ιδίως το σκοπούμενο αποτέλεσμα της. Συναφώς, πρέπει να εξετασθεί κατά πόσον οι περιορισμοί της ελευθερίας οικονομικής δράσης των εμπλεκόμενων φορέων που συνδέονται με τις επίμαχες κανονιστικές ρυθμίσεις, εξυπηρετούν θεμιτό στόχο και εάν είναι αναγκαίοι για την επίτευξη του στόχου αυτού και ανάλογοι προς το σκοπούμενο αποτέλεσμα (ο λεγόμενος «έλεγχος τριών σταδίων»).

Εντούτοις, στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν εξέφρασε σαφώς θέση επί του ζητήματος εάν το κριτήριο που πρέπει να εξετασθεί για τον εν λόγω έλεγχο τριών σταδίων περιορίζεται εκ προοιμίου μόνο σε κανονιστικές ρυθμίσεις αμιγώς αθλητικού χαρακτήρα που αφορούν άμεσα την ίδια τη διεξαγωγή των αθλητικών αναμετρήσεων (όπως, για παράδειγμα, οι επίμαχες κανονιστικές ρυθμίσεις για την καταπολέμηση της φαρμακοδιέγερσης στην υπόθεση Meca-Medina και Majcen) ή εάν εφαρμόζεται και σε άλλες κανονιστικές ρυθμίσεις που θεσπίζει αθλητική ομοσπονδία. Η εναγομένη ισχυρίζεται επιπλέον ότι ουδόλως είναι δυνατός ο διαχωρισμός μεταξύ κανονιστικών ρυθμίσεων αμιγώς αθλητικού χαρακτήρα και λοιπών ρυθμίσεων, δεδομένου ότι κανονιστικές ρυθμίσεις με ρυθμιστική συνάφεια –όπως οι επίμαχες εν προκειμένω κανονιστικές ρυθμίσεις σχετικά με τη δραστηριότητα ή, αντίστοιχα, την αμοιβή πρακτόρων ποδοσφαιριστών– ασκούν επιρροή στη

διεξαγωγή των αθλητικών αναμετρήσεων, καθόσον έχουν σε κάθε περίπτωση άμεση επίδραση στη στελέχωση των συλλόγων.

Εάν θεωρηθεί ότι περιορίζεται εκ προοιμίου σε κανονιστικές ρυθμίσεις αμιγώς αθλητικού χαρακτήρα, ο έλεγχος τριών σταδίων δεν θα μπορεί ενδεχομένως να εφαρμοσθεί εν προκειμένω. Στην περίπτωση αυτή, θα έπρεπε πιθανότατα να γίνει δεκτή παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, κατά το αιτούν τμήμα –υπό την επιφύλαξη της διαφορετικής εκτίμησης από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης– δεν προκύπτει κατά πόσον πληρούνται εν προκειμένω οι αυστηρές προϋποθέσεις του άρθρου 101, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

Διαφορετικά, θα έπρεπε αντιθέτως να εξετασθεί κατά πόσον οι επίμαχες κανονιστικές ρυθμίσεις πληρούν τις απαιτήσεις του ελέγχου τριών σταδίων.

Στην υπόθεση Meca-Medina και Majcen, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έλαβε θέση ούτε επί του ζητήματος εάν ο έλεγχος τριών σταδίων πρέπει, επίσης, να εφαρμόζεται και στην περίπτωση της κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης στο πλαίσιο του δικαίου κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού σύμφωνα με το άρθρο 102 ΣΛΕΕ. Τούτο γίνεται δεκτό από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τη Bundeskartellamt (γερμανική ομοσπονδιακή αρχή ανταγωνισμού). Η πλειονότητα της γερμανόφωνης νομολογίας και θεωρίας σχετικά με το δικαίο κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού τάσσεται επίσης υπέρ αυτού, εξ όσων γνωρίζει το αιτούν τμήμα. Ωστόσο, σχετικά με το ζήτημα αυτό δεν έχει εκδοθεί ακόμη δεσμευτική απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

γ)

Στο μέτρο που το ζήτημα της παράβασης του δικαίου κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού εξαρτάται από τον έλεγχο της αναλογικότητας βάσει του ελέγχου τριών σταδίων, δεν είναι σαφές εάν οι επικαλούμενοι από την εναγομένη στόχοι, την επίτευξη των οποίων εξυπηρετούν οι επίμαχες κανονιστικές ρυθμίσεις, πρέπει να θεωρηθούν θεμιτοί υπό την έννοια αυτή.

Στο πλαίσιο αυτό, η εναγομένη επικαλείται εν γένει τους ακόλουθους στόχους:

- Διασφάλιση της ακεραιότητας του ποδοσφαίρου, της διεξαγωγής των αθλητικών αναμετρήσεων και της μεταγραφικής αγοράς, η οποία κινδυνεύει λόγω προβλημάτων και εσφαλμένης ανάπτυξης στη μεταγραφική αγορά και την αγορά των πρακτόρων ποδοσφαιριστών (ιδίως των αμοιβών πρακτόρων ποδοσφαιριστών που έχουν αποσυνδεθεί από την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, της κατάφωρης δυσαναλογίας σε σχέση με τα επιδόματα κατάρτισης και τις εισφορές αλληλεγγύης, της έλλειψης διαφάνειας, της υπονόμευσης της συμβατικής σταθερότητας, της καταχρηστικής, υπερβολικής και αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς, της σύγκρουσης συμφερόντων),
- Προστασία της συμβατικής σταθερότητας

- Προώθηση της αλληλεγγύης μεταξύ του ποδοσφαίρου κορυφαίου επιπέδου και του ποδοσφαίρου βάσης
- Διατήρηση της αθλητικής ισορροπίας
- Καθορισμός και βελτίωση των ελάχιστων επαγγελματικών και δεοντολογικών προτύπων για τη δραστηριότητα των πρακτόρων ποδοσφαιριστών
- Διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν οι πράκτορες ποδοσφαιριστών στους εντολείς τους
- Περιορισμός συγκρούσεων συμφερόντων για την προστασία των πελατών από μη δεοντολογικές συμπεριφορές
- Βελτίωση της οικονομικής και διοικητικής διαφάνειας
- Προστασία ποδοσφαιριστών που συχνά δεν διαθέτουν εμπειρία ή πληροφορίες σχετικά με το σύστημα μεταγραφών στο ποδόσφαιρο
- Εξάλειψη καταχρηστικών, δυσανάλογων και κερδοσκοπικών πρακτικών
- Διατήρηση της κανονικότητας των αθλητικών αναμετρήσεων, ιδίως με την αποτροπή της αλλαγής της αγωνιστικής δύναμης των ομάδων κατά τη διάρκεια αθλητικής διοργάνωσης.

Πρόκειται μόνον εν μέρει για στόχους που αφορούν άμεσα την ίδια τη διεξαγωγή των αθλητικών αναμετρήσεων. Επομένως, ανακύπτει κατ' αρχάς το ζήτημα εάν οι στόχοι αυτοί μπορούν, στο πλαίσιο του ελέγχου τριών σταδίων, να ληφθούν υπόψη ως θεμιτοί αναφορικά με ρύθμιση σε επίπεδο αθλητικής ομοσπονδίας ή εάν η επίτευξη των στόχων αυτών δεν πρέπει να επιφυλάσσεται στον εθνικό νομοθέτη. Στην υπόθεση Meca-Medina και Majcen, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν εξέφρασε σαφώς θέση επί του ζητήματος εάν, στο πλαίσιο του ελέγχου τριών σταδίων, μπορούν να θεωρηθούν θεμιτοί μόνο εκείνοι οι στόχοι που αφορούν άμεσα τη διεξαγωγή των αθλητικών αναμετρήσεων ή εάν μπορούν να ληφθούν επίσης υπόψη άλλοι στόχοι ως θεμιτοί.

Επιπλέον, είναι αμφίβολο αν οι επίμαχες κανονιστικές ρυθμίσεις είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων που επικαλείται συγκεκριμένα η εναγομένη, όπως απαιτεί ο έλεγχος τριών σταδίων. Στο πλαίσιο αυτό ανακύπτει επιπλέον το ζήτημα –επί του οποίου επίσης δεν έχει αποφανθεί το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης– κατά πόσον η εναγομένη απολαύει ενός περιθωρίου εκτίμησης και αξιολόγησης.

- 1) Ποσοστιαίος περιορισμός της αμοιβής των πρακτόρων ποδοσφαιριστών (ανώτατο όριο του «service fee») (σημείο 1 του προδικαστικού ερωτήματος)

Η εναγομένη ισχυρίζεται συναφώς ότι η ισχύουσα πρακτική αμοιβών συμβάλλει σημαντικά σε πολλά προβλήματα και εξελίξεις στη μεταγραφική αγορά, ιδίως στη διακινδύνευση της συμβατικής σταθερότητας, τις συγκρούσεις συμφερόντων, τη γενική έλλειψη διαφάνειας ακριβώς σε συνάρτηση με τις αμοιβές των πρακτόρων ποδοσφαιριστών, τις καταχρηστικές και υπερβολικές συμπεριφορές, καθώς και τη διακινδύνευση της αλληλεγγύης στο ποδόσφαιρο μέσω της κερδοσκοπίας και της καθαρής επιδίωξης κέρδους.

Το μοναδικό σημείο που επικαλείται η εναγομένη στο πλαίσιο αυτό, το οποίο θα μπορούσε να αφορά άμεσα τη διεξαγωγή των αθλητικών αναμετρήσεων, είναι η συμβατική σταθερότητα. Συγκεκριμένα, η σταθερότητα της σύνθεσης μιας ομάδας μπορεί να έχει άμεσο αντίκτυπο στην αθλητική της δύναμη.

Η εναγομένη υποστηρίζει συναφώς ότι η υψηλότερη αμοιβή για τον πράκτορα ποδοσφαιριστών δημιουργεί μεγαλύτερο κίνητρο για να συμβάλει στην πραγματοποίηση της μεταγραφής (ενδεχομένως χωρίς νόημα από αθλητικής απόψεως). Ο περιορισμός της αμοιβής μειώνει το κίνητρο αυτό και, ως εκ τούτου, προστατεύει τη συμβατική σταθερότητα. Η πλευρά των εναγόντων υποστηρίζει, αντιθέτως, ότι ο περιορισμός της αμοιβής έχει ακριβώς ως συνέπεια ότι ο πράκτορας ποδοσφαιριστών πρέπει να μεσολαβήσει σε μεγαλύτερο αριθμό μεταγραφών προκειμένου να κερδίσει ορισμένο ποσό αμοιβής, οπότε η προβλεπόμενη από την εναγομένη κανονιστική ρύθμιση έχει τελικά αντίθετο αποτέλεσμα στη συμβατική σταθερότητα. Ως εκ τούτου, ανακύπτει το ζήτημα κατά πόσον η κανονιστική ρύθμιση πρέπει να θεωρείται πρόσφορη για την επίτευξη του στόχου της συμβατικής σταθερότητας και, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, κατά πόσον είναι αναγκαία και αναλογική για τον σκοπό αυτό.

Όσον αφορά τους λοιπούς στόχους, δεν υφίσταται άμεσος σύνδεσμος με τη διεξαγωγή των αθλητικών αναμετρήσεων, οπότε –όπως εκτέθηκε ανωτέρω– είναι αμφίβολο κατά πόσον μπορούν να θεωρηθούν αυτοί θεμιτοί στο πλαίσιο του ελέγχου τριών σταδίων. Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, θα πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω εάν η κανονιστική ρύθμιση είναι αναγκαία για την επίτευξη του αντίστοιχου στόχου και εάν τελεί σε αναλογία με τον σκοπό αυτόν.

Όσον αφορά τον στόχο του περιορισμού συγκρούσεων συμφερόντων, η εναγομένη ισχυρίζεται ότι χωρίς την επίμαχη κανονιστική ρύθμιση υφίσταται ο κίνδυνος ο πράκτορας ποδοσφαιριστών να προσπαθεί να επιτύχει την υψηλότερη δυνατή αμοιβή για τον εαυτό του και όχι τον υψηλότερο δυνατό μισθό για τον ποδοσφαιριστή που εκπροσωπεί. Ο περιορισμός της αμοιβής σε ορισμένο ποσοστό του μισθού του ποδοσφαιριστή που έχει προκύψει ύστερα από διαπραγματεύσεις φαίνεται αναμφίβολα πρόσφορος για την επίτευξη του σκοπούμενου αποτελέσματος στην περίπτωση της ανάθεσης εντολής από τον ποδοσφαιριστή. Εντούτοις, η κανονιστική ρύθμιση προβλέπει επίσης, στην περίπτωση της ανάθεσης εντολής από τον σύλλογο υποδοχής, περιορισμό της αμοιβής σε ορισμένο ποσοστό του μισθού του ποδοσφαιριστή, μολονότι ο σύλλογος που αναθέτει την εντολή έχει ακριβώς συμφέρον να είναι ο μισθός του

ποδοσφαιριστή όσο το δυνατόν χαμηλότερος. Ως εκ τούτου, κατά το αιτούν τμήμα, υφίστανται ήδη αμφιβολίες ως προς το εάν η κανονιστική ρύθμιση, υπό την ισχύουσα εκδοχή της, είναι πράγματι πρόσφορη για να αποκλείσει συγκρούσεις συμφερόντων. Η αναγκαιότητα και η αναλογικότητα πρέπει να εξετάζονται, σε κάθε περίπτωση, αυτοτελώς.

Κατά το αιτούν τμήμα, δεν είναι σαφές κατά πόσον ο περιορισμός της αμοιβής πράκτορα ποδοσφαιριστών σε ορισμένο ποσοστό του μισθού του ποδοσφαιριστή ή του ποσού της μεταγραφής θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη διαφάνεια. Η εναγομένη ισχυρίζεται συναφώς ότι ένας τέτοιος γενικός περιορισμός είναι γνωστός στους εντολείς και, επομένως, προάγει τη διαφάνεια. Ωστόσο, ακόμη και χωρίς γενικό περιορισμό, η αμοιβή που συμφωνήθηκε με τον πράκτορα ποδοσφαιριστών είναι ενδεχομένως γνωστή στους αντίστοιχους εντολείς (οι οποίοι είναι εν τέλει οι αντισυμβαλλόμενοι του πράκτορα ποδοσφαιριστών με τους οποίους συνήφθη η συμφωνία για την αμοιβή), οπότε η επιχειρηματολογία της εναγομένης δεν γίνεται κατανοητή από το αιτούν τμήμα.

Ομοίως, δεν διαφαίνεται με ποιον τρόπο η επίμαχη κανονιστική ρύθμιση περί αμοιβής πρόκειται να αποτρέψει ή αντίστοιχα να περιορίσει την προβαλλόμενη από την εναγομένη καταχρηστική και υπερβολική συμπεριφορά των πρακτόρων ποδοσφαιριστών (ως παράδειγμα αναφέρονται περιπτώσεις διαφθοράς και φοροδιαφυγής, καθώς και περιπτώσεις στις οποίες η απειρία των ποδοσφαιριστών έγινε αντικείμενο εκμετάλλευσης).

Στο πλαίσιο αυτό, η εναγομένη αναφέρεται, επιπλέον, στην ύπαρξη του προβλήματος «hidden information» (οι πράκτορες ποδοσφαιριστών έχουν γενικώς περισσότερες γνώσεις σχετικά με τις πληροφορίες που είναι κρίσιμες για μια μεταγραφή, για παράδειγμα όσον αφορά τις γενικές συνθήκες της αγοράς, την εκτίμηση σχετικά με τον μισθό και την αγοραία αξία του ποδοσφαιριστή, καθώς και τα χρηματοοικονομικά περιθώρια του συλλόγου υποδοχής, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν εις βάρος των ποδοσφαιριστών), του προβλήματος «hold up» (επειδή οι μεταγραφές είναι δυνατές μόνο σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, οι πράκτορες ποδοσφαιριστών θα επιδιώκουν να επωφεληθούν από τη σχετική χρονική πίεση για να συμφωνήσουν υψηλότερη αμοιβή για τον εαυτό τους), καθώς και του προβλήματος «gate keeper» (οι πράκτορες των ιδιαίτερα περιζήτητων ποδοσφαιριστών εκμεταλλεύονται την ισχυρή τους θέση στην αγορά ως, τρόπον τινά, αναπόφευκτων μεσαζόντων προκειμένου να ζητήσουν υπερβολική αμοιβή). Κατά το αιτούν τμήμα, ο επιδιωκόμενος περιορισμός της αμοιβής σε ορισμένο ποσοστό του μισθού του ποδοσφαιριστή ή αντίστοιχα του ποσού της μεταγραφής θίγει τα προαναφερθέντα προβλήματα, στην καλύτερη περίπτωση, εμμέσως, οπότε είναι αμφίβολο κατά πόσον ο περιορισμός αυτός πρέπει να θεωρείται πρόσφορος για την άμβλυνση των προαναφερθέντων προβλημάτων. Εν πάση περιπτώσει, η αναγκαιότητα και η αναλογικότητα τίθενται εν αμφιβόλω.

Το σημείο της διακινδύνευσης της αλληλεγγύης στο ποδόσφαιρο μέσω «της κερδοσκοπίας και της καθαρής επιδίωξης κέρδους» φαίνεται, κατά το αιτούν

τμήμα, να μην είναι επαρκώς ορισμένο, σε αυτή τη γενικότητα, για να μπορέσει να αποτελέσει θεμιτό στόχο στο πλαίσιο του ελέγχου τριών σταδίων. Η εναγομένη εκθέτει, επίσης, σε άλλο σημείο συναφώς ότι οι αμοιβές των πρακτόρων ποδοσφαιριστών έχουν αποσυνδεθεί από τα επιδόματα κατάρτισης και τις εισφορές αλληλεγγύης. Ωστόσο, και στην περίπτωση αυτή, το αιτούν τμήμα δεν αντιλαμβάνεται κατά πόσον ο επιδιωκόμενος περιορισμός της αμοιβής του πράκτορα ποδοσφαιριστών σε ορισμένο ποσοστό του μισθού του ποδοσφαιριστή πρέπει να είναι πρόσφορος για την άμβλυνση του προβλήματος αυτού. Αντιθέτως, για τον σκοπό αυτό είναι ενδεχομένως αναγκαία η άμεση σύνδεση της αμοιβής με τα επιδόματα κατάρτισης και τις εισφορές αλληλεγγύης (και όχι με τον αντίστοιχο τρέχοντα μισθό του ποδοσφαιριστή).

2) Ο κανόνας «client pays» (σημείο 2 του προδικαστικού ερωτήματος)

Κατά την εναγομένη, ο κανόνας «client pays» αποσκοπεί, κατά κύριο λόγο, στην αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων. Υπόβαθρο αποτελεί μια πρακτική που προφανώς υφίσταται σήμερα, σύμφωνα με την οποία, παρά το γεγονός ότι η εντολή δίνεται στον πράκτορα –επίσης– από τον ποδοσφαιριστή, η αμοιβή του πράκτορα καταβάλλεται εξ ολοκλήρου από τον σύλλογο υποδοχής. Επιπλέον, ακόμη και στο πλαίσιο αυτό, η εναγομένη αναφέρεται στην ύπαρξη του προβλήματος «hidden information» και εκθέτει ότι οι εντολές ασχολούνται περισσότερο με την αμοιβή των πρακτόρων ποδοσφαιριστών που ενεργούν για λογαριασμό τους και θέλουν επίσης να συντελέσουν στη διαμόρφωσή της, εφόσον τελικά θα πρέπει πράγματι να καταβάλουν οι ίδιοι την αμοιβή.

Ωστόσο, το ζήτημα που ανακύπτει κατ' αρχάς εν προκειμένω είναι κατά πόσον τα σημεία αυτά μπορούν να αποτελέσουν θεμιτό στόχο στο πλαίσιο του ελέγχου τριών σταδίων, δεδομένου ότι δεν υφίσταται άμεσος σύνδεσμος με τη διεξαγωγή των αθλητικών αναμετρήσεων.

Βάσει των ισχυρισμών των διαδίκων, δεν μπορεί να εκτιμηθεί σε ποιο βαθμό έχουν εμφανισθεί κατά το παρελθόν συγκρούσεις συμφερόντων, οι οποίες μπορούν να προσδιορισθούν συγκεκριμένα, ειδικότερα δε δεν μνημονεύονται συναφώς μελέτες ή άλλες έρευνες που διεξήχθησαν. Κατά το αιτούν τμήμα, φαίνεται κατ' αρχήν απολύτως δυνατό να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων για τον πράκτορα ποδοσφαιριστών (εις βάρος του ποδοσφαιριστή ως εντολέα) σε περίπτωση κατά την οποία ο πράκτορας δεν αμείβεται από τον ποδοσφαιριστή ως εντολέα του, αλλά από τον σύλλογο υποδοχής, δεδομένου ότι τα συμφέροντα του ποδοσφαιριστή και του συλλόγου υποδοχής δεν είναι εκ φύσεως ευθυγραμμισμένα. Εντούτοις, από τη σκοπιά του παίκτη, αυτή η σύγκρουση συμφερόντων που ενδεχομένως υφίσταται αντισταθμίζεται από το πολύ σημαντικό πλεονέκτημα ότι αυτός δεν οφείλει να καταβάλει ο ίδιος την οφειλόμενη αμοιβή του πράκτορα ποδοσφαιριστών. Κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης του ποδοσφαιριστή, το πλεονέκτημα αυτό μάλλον θα υπερισχύει, σε περίπτωση αμφιβολίας, του κινδύνου να υφίσταται ενδεχομένως σύγκρουση συμφερόντων στο πρόσωπο του πράκτορα ποδοσφαιριστών. Ως εκ τούτου, οι ενάγοντες ισχυρίζονται επίσης ότι η εναγομένη ουδόλως ενδιαφέρεται για την

αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων εις βάρος των ποδοσφαιριστών, αλλά, αντιθέτως, για την ελάφρυνση του οικονομικού βάρους των συλλόγων.

3) Κανόνας πληρωμής του 50 % (σημείο 3 του προδικαστικού ερωτήματος)

Η εναγομένη ισχυρίζεται ότι, η εν λόγω κανονιστική ρύθμιση διέπεται κατ' ουσίαν επίσης από την ιδέα στην οποία στηρίζεται ο κανόνας «client pays», ήτοι ότι, προς αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων, ο πράκτορας ποδοσφαιριστών πρέπει να αμείβεται από εκείνον που του ανέθεσε την εντολή.

Επομένως, μπορεί κατ' αρχάς να γίνει παραπομπή σε όσα εκτέθηκαν ανωτέρω στο σημείο 2.

Εντούτοις, το ζήτημα που ανακύπτει επιπλέον στο σημείο αυτό είναι για ποιο λόγο το όριο του 50 % εφαρμόζεται μόνο στο τμήμα της αμοιβής που οφείλει ο σύλλογος υποδοχής, αλλά όχι στο τμήμα της αμοιβής που οφείλει ο ποδοσφαιριστής.

4) Κανόνας υπαγωγής (σημείο 4 του προδικαστικού ερωτήματος)

Η εναγομένη επικαλείται ότι η υπαγωγή στον FFAR, καθώς και τις άλλες κανονιστικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, FFAR, βρίσκονται σε άμεση σχέση και συμφωνία με τους στόχους του FFAR και του συστήματος ποδοσφαιρικών μεταγραφών, δηλαδή τη διασφάλιση της ακεραιότητας του ποδοσφαίρου, της διεξαγωγής των αθλητικών αναμετρήσεων και της μεταγραφικής αγοράς. Ειδικότερα, συμβάλλει στον καθορισμό και τη βελτίωση των ελάχιστων επαγγελματικών και δεοντολογικών προτύπων και διασφαλίζει και ενισχύει με τον τρόπο αυτόν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών σε παγκόσμιο επίπεδο. Αποτελεί προϋπόθεση για την πλήρη υιοθέτηση και εφαρμογή του FFAR, την εποπτεία τους και την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις του FFAR.

Η υπαγωγή των πρακτόρων ποδοσφαιριστών στην πειθαρχική δικαιοδοσία της εναγομένης ως ομοσπονδίας, καθώς και τη δικαιοδοσία του Tribunal arbitral du sport (αθλητικού διαιτητικού δικαστηρίου) αποτελεί αναγκαία, σε κάθε περίπτωση πρόσφορη και εύλογη συνέπεια της (εκ νέου) θέσπισης της υποχρέωσης αδειοδότησης των πρακτόρων ποδοσφαιριστών για τον σκοπό της τήρησης του FFAR και, αντίστοιχα, την πειθαρχική δίωξη και την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις του FFAR. Επιπλέον, η εναγομένη επισημαίνει ότι, δυνάμει του άρθρου 20, παράγραφος 1, FFAR, οι πράκτορες ποδοσφαιριστών και οι εντολείς τους μπορούν να συμφωνήσουν, στο πλαίσιο της ιδιωτικής αυτονομίας, διαφορετικό μηχανισμό επίλυσης διαφορών και, επομένως, και τη δικαιοδοσία των κρατικών δικαστηρίων.

Το γεγονός ότι οι επίμαχες εν προκειμένω κανονιστικές ρυθμίσεις του FFAR –στο μέτρο που αποδεικνύονται σύννομες– πρέπει να εφαρμόζονται και για τους πράκτορες ποδοσφαιριστών είναι πασιφανές. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο του

ελέγχου τριών σταδίων είναι μάλλον κρίσιμο το κατά πόσον η υπαγωγή στις κανονιστικές ρυθμίσεις και την πειθαρχική δικαιοδοσία της εναγομένης ως ομοσπονδίας πρέπει να θεωρείται αναγκαία και αναλογική για τον σκοπό αυτό.

Υπέρ της άποψης αυτής συνηγορεί το γεγονός ότι οι κανονιστικές ρυθμίσεις προορίζονται να εφαρμόζονται σε παγκόσμιο επίπεδο και ότι ο κανόνας υπαγωγής διασφαλίζει ένα ενιαίο νομικό πλαίσιο σε παγκόσμιο επίπεδο και εγκαθιδρύει ένα κεντρικό όργανο έκδοσης αποφάσεων. Εντούτοις, προκειμένου να πληρούνται οι απαιτήσεις του ελέγχου τριών σταδίων, είναι ενδεχομένως επίσης αναγκαίο η αποτελεσματική υιοθέτηση του FFAR να απαιτεί πράγματι την υπαγωγή στο σύνολο των προαναφερθεισών κανονιστικών ρυθμίσεων, καθώς και την τήρηση, στο πλαίσιο της πειθαρχικής δικαιοδοσίας της εναγομένης ως ομοσπονδίας ως και των συνομοσπονδιών, των ελάχιστων δικονομικών προτύπων που πρέπει να διασφαλίζονται από απόψεως ευρωπαϊκού δικαίου.

- 5) Προϋποθέσεις για την αδειοδότηση των πρακτόρων ποδοσφαιριστών (σημείο 5 του προδικαστικού ερωτήματος)

Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της εναγομένης, σκοπός της κανονιστικής ρύθμισης είναι να συμβάλει στον επαγγελματισμό και στη βελτίωση της ποιότητας των δραστηριοτήτων πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών. Λαμβανομένης υπόψη της μεγάλης επιρροής των πρακτόρων ποδοσφαιριστών στη μεταγραφική αγορά και των σημαντικών επιπτώσεων που αυτή συνεπάγεται για τους εντολείς τους, ιδίως από οικονομικής ή χρηματοοικονομικής απόψεως, είναι αναγκαίο για τον σκοπό της προστασίας των εντολέων (ιδίως των νέων, άπειρων ποδοσφαιριστών) να αποκλείονται, στο μέτρο που προβλέπεται από το ρυθμιστικό πλαίσιο, από την άσκηση δραστηριότητας πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών οι υποψήφιοι που πληρούν τα κριτήρια που αναφέρονται στην εν λόγω κανονιστική ρύθμιση.

Όπως εκτέθηκε ανωτέρω, όσον αφορά τις πιθανές επιπτώσεις της δραστηριότητας πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών στη σταθερότητα και τη σύνθεση των ομάδων, υφίσταται σύνδεσμος με τη διεξαγωγή των αθλητικών αναμετρήσεων. Επομένως, κατά το αιτούν τμήμα, το γεγονός ότι η εναγομένη εξαρτά τη δραστηριότητα πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών από ορισμένα προσόντα ή, αντίστοιχα, από την πλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων, δεν πρέπει, κατ' αρχήν, να επικρίνεται. Εντούτοις, είναι αμφίβολο κατά πόσον οι επί μέρους απαιτήσεις που διατυπώνει η εναγομένη αποδεικνύονται, συγκεκριμένα σε καθεμία περίπτωση, αναγκαίες στο πλαίσιο αυτό.

- 6) Απαγόρευση λήψης πολλαπλής αμοιβής (σημεία 6 και 6α του προδικαστικού ερωτήματος)

Στο σημείο αυτό, η εναγομένη αναφέρεται εκ νέου στην αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων. Επομένως, μπορεί να γίνει συναφώς παραπομπή σε όσα εκτέθηκαν ανωτέρω στο σημείο 2.

Επιπλέον, θα πρέπει να εξετασθεί εν προκειμένω εάν η έννοια του συνδεδεμένου πράκτορα ποδοσφαιριστών περιορίζεται στο αναγκαίο μέτρο.

7) Ρύθμιση σχετικά με την επικοινωνία (σημείο 7 του προδικαστικού ερωτήματος)

Η εναγομένη στηρίζει, κατ' ουσίαν, την εν λόγω ρύθμιση στην αρχή της συμβατικής σταθερότητας.

Στο πλαίσιο αυτό, ανακύπτει ενδεχομένως ειδικότερα το ζήτημα εάν απαιτείται προς τούτο «πρόσθετη» διασφάλιση μέσω του FFAR ή εάν οι δυνατότητες επιβολής κυρώσεων που προβλέπονται συμβατικά για την περίπτωση παράβασης σύμβασης αποκλειστικής πρακτόρευσης που έχει ήδη συναφθεί με άλλον πράκτορα ποδοσφαιριστών πρέπει να μη θεωρούνται επαρκείς.

8) Ρύθμιση σχετικά με τη διαφάνεια (σημείο 8 του προδικαστικού ερωτήματος)

Κατά την εναγομένη, η εν λόγω κανονιστική ρύθμιση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της, επί του παρόντος, ανεπαρκούς διαφάνειας και λογοδοσίας όσον αφορά τις υπηρεσίες πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών.

Οι πληροφορίες κοινολογούνται διαβαθμισμένες, σύμφωνα με τους θεμιτούς σκοπούς επεξεργασίας, σε τρεις διαφορετικούς διαύλους, στους οποίους έχουν πρόσβαση διαφορετικές ομάδες αποδεκτών, και, αντίθετα με τους ισχυρισμούς των εναγόντων, δεν αποκτά πρόσβαση σε αυτές το παγκόσμιο κοινό. Όσον αφορά τις αμοιβές μεμονωμένων πρακτόρων ποδοσφαιριστών, διατίθενται μόνο συγκεντρωτικά αριθμητικά στοιχεία. Η προστασία των δεδομένων λαμβάνεται σοβαρά υπόψη και η εφαρμογή του FFAR συνοδεύεται από το τμήμα προστασίας δεδομένων της εναγομένης. Η κοινολόγηση μέσω των αντίστοιχων διαύλων πρέπει να διενεργείται μέσω «λεπτής εξισορρόπησης των συμφερόντων των ενδιαφερομένων και των αντίστοιχων συμφερόντων της εναγομένης». Μόνο το λεγόμενο Football agent directory πρέπει να δημοσιεύεται στον ιστότοπο της FIFA, ενώ κάθε περαιτέρω πληροφορία πρέπει να διατίθεται μόνο στην πλατφόρμα και στο Legal hub της FIFA, στα οποία έχει πρόσβαση μόνο μια στενά περιορισμένη ομάδα αποδεκτών.

Ακόμη και σε αυτό το σημείο ανακύπτει κατ' αρχάς το ζήτημα κατά πόσον η αυξημένη διαφάνεια μπορεί, εν τέλει, να ληφθεί υπόψη ως θεμιτός στόχος, ελλείψει αμέσου συνδέσμου με τη διεξαγωγή των αθλητικών αναμετρήσεων.

Ανεξάρτητα από αυτό, η αυξημένη διαφάνεια δεν πρέπει ενδεχομένως να αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά να λαμβάνεται υπόψη ως έρεισμα για τη λήψη μέτρου που περιορίζει τον ανταγωνισμό μόνον εφόσον είναι αναγκαίο για την επίτευξη ή τη διασφάλιση άλλου θεμιτού στόχου. Ως εκ τούτου, είναι, ενδεχομένως, κρίσιμο το ζήτημα εάν οι στόχοι της επεξεργασίας, στους οποίους αναφέρεται στο πλαίσιο αυτό η εναγομένη, συνιστούν θεμιτό στόχο κατά την έννοια του ελέγχου τριών σταδίων και εάν η κοινολόγηση των ατομικών πληροφοριών στην αντίστοιχη

ομάδα αποδεκτών είναι αναγκαία και αναλογική για την επίτευξη του στόχου αυτού.

Κατά το αιτούν τμήμα, φαίνεται προβληματικό ιδίως το γεγονός ότι η επίμαχη κανονιστική ρύθμιση του άρθρου 19 FFAR προβλέπει ρητώς τη κοινολόγηση από την εναγομένη μόνο των πληροφοριών που αναφέρονται σε αυτήν, ενώ δεν προκύπτει από τη διατύπωση της διάταξης καμία διαβάθμιση σύμφωνα με τις ομάδες αποδεκτών ή τους σκοπούς επεξεργασίας ούτε στάθμιση σύμφωνα με τα συμφέροντα των ενδιαφερομένων, όπως εκθέτει η εναγομένη. Κατά αντικειμενική ερμηνεία, σε ακραίες περιπτώσεις θα πρέπει να επιτρέπεται ακόμη και η κοινολόγηση χωρίς περιορισμό των πληροφοριών που αναφέρονται στη διάταξη.

9) Υπολογισμός του ανώτατου ορίου του «service fee» (σημείο 9 του προδικαστικού ερωτήματος)

Η εναγομένη ισχυρίζεται ότι η εν λόγω κανονιστική ρύθμιση αποτελεί απλώς διάταξη του παραρτήματος στην κανονιστική ρύθμιση για τον περιορισμό της αμοιβής των πρακτόρων ποδοσφαιριστών (ανώτατο όριο του «service fee», βλ. σημείο 1 του προδικαστικού ερωτήματος) και ότι δυνάμει της ρυθμίσεως αυτής δεν προβλέπεται καμία ιδιαίτερη μορφή αμοιβής. Εντούτοις, αυτό φαίνεται αμφίβολο τόσο βάσει της διατύπωσης της κανονιστικής ρύθμισης όσο και βάσει της συστηματικής της θέσης στο άρθρο 15, παράγραφος 1, FFAR. Κατά αντικειμενική ερμηνεία, η κανονιστική ρύθμιση, υπό την ισχύουσα μορφή της, πρέπει, κατά το αιτούν τμήμα, να ερμηνευθεί υπό την έννοια που εκθέτουν οι ενάγοντες και διατυπώνεται στο σημείο 9 του προδικαστικού ερωτήματος.

Η εναγομένη δεν επικαλείται τη θέσπιση στόχων που θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν κανονιστική ρύθμιση με τέτοιο περιεχόμενο. Ως εκ τούτου, η κανονιστική ρύθμιση, υπό την ισχύουσα μορφή της, –υπό την επιφύλαξη διαφορετικής εκτίμησης από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης– προσκρούει ενδεχομένως στο άρθρο 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

10) Ρύθμιση περί τεκμηρίου του άρθρου 15, παράγραφοι 3 και 4, FFAR (σημείο 10 του προδικαστικού ερωτήματος)

Η κανονιστική ρύθμιση αποσκοπεί, κατά τους ισχυρισμούς της εναγομένης, στην αποτροπή της καταστρατήγησης του ανώτατου ορίου του «service fee». Θα πρέπει, ιδίως, να αποτραπεί το ενδεχόμενο ένας πράκτορας ποδοσφαιριστών να δηλώνει την αμοιβή υπηρεσίας πρακτόρευσης (η οποία περιορίζεται ως προς το ύψος της μέσω του ανώτατου ορίου του «service fee») ως αμοιβή για λοιπές υπηρεσίες (η οποία δεν υπόκειται σε περιορισμό ως προς το ύψος της), καταστρατηγώντας με τον τρόπο αυτόν το ανώτατο όριο του «service fee». Συναφώς, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι πράκτορες ποδοσφαιριστών μπορούν εύκολα να εμφανίσουν (απεριόριστα) έσοδα μέσω των λοιπών υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι οι υπηρεσίες αυτές πράγματι παρέχονται.

Η νομιμότητα της εν λόγω κανονιστικής ρύθμισης προϋποθέτει ενδεχομένως, κατ' αρχάς, ότι είναι νόμιμο το ανώτατο όριο του «service fee». Ακόμη και αν

ισχύει κάτι τέτοιο, φαίνεται, εντούτοις, αμφίβολο κατά πόσον η ρύθμιση περί τεκμηρίου που προβλέπεται στη διάταξη αυτή (δηλαδή η αντιστροφή του βάρους επίκλησης και απόδειξης που συνδέεται με αυτό) είναι αναγκαία και αναλογική για την αποτελεσματική εφαρμογή της.

- 11) Υπολογισμός της αμοιβής των πρακτόρων ποδοσφαιριστών μόνο βάσει του μισθού που πράγματι καταβάλλεται στον ποδοσφαιριστή, άρθρο 14, παράγραφοι 7 και 12, FFAR (σημείο 11 του προδικαστικού ερωτήματος)

Η εν λόγω κανονιστική ρύθμιση αποτελεί απλώς διάταξη του παραρτήματος στη ρύθμιση για το ανώτατο όριο του «service fee» σύμφωνα με το σημείο 1 του προδικαστικού ερωτήματος.

Υπό την επιφύλαξη της διαφορετικής εκτίμησης από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε περίπτωση νομιμότητας του ανώτατου ορίου του «service fee», δεν φαίνεται να υπάρχει αμφιβολία ότι ο υπολογισμός του πρέπει να στηρίζεται μόνο στον μισθό που πράγματι καταβάλλεται στον ποδοσφαιριστή.

- 12) Υποχρεώσεις κοινολόγησης (σημείο 12 του προδικαστικού ερωτήματος)

Η εν λόγω κανονιστική ρύθμιση αποσκοπεί, κατά την εναγομένη, στον έλεγχο της τήρησης των κανονιστικών ρυθμίσεων που ισχύουν για τους πράκτορες ποδοσφαιριστών, ιδίως του FFAR. Επομένως, η νομιμότητα της κανονιστικής ρύθμισης εξαρτάται, κατ' αρχάς, από τη νομιμότητα του FFAR (ιδίως των επίμαχων εν προκειμένω κανονιστικών ρυθμίσεων περί αμοιβής). Επιπλέον, είναι, ενδεχομένως, κρίσιμο το ζήτημα εάν η κοινολόγηση των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 16, παράγραφος 2, στοιχείο j, σημεία ii. – v, στοιχείο k, σημείο ii., FFAR είναι πράγματι αναγκαία για την τήρηση των εν λόγω κανονιστικών ρυθμίσεων. Επί του παρόντος, τούτο φαίνεται να συμβαίνει, ενδεχομένως, σε περίπτωση ευρείας διακριτικής ευχέρειας στο πρόσωπο της εναγομένης, δεδομένου ότι αυτή δεν προβάλλει κανένα συγκεκριμένο ισχυρισμό σχετικά με συγκεκριμένες διατάξεις του FFAR, η τήρηση των οποίων πρέπει να διασφαλίζεται μέσω της κοινολόγησης των διαφόρων πληροφοριών και ότι η κανονιστική ρύθμιση προβλέπει, συναφώς, επίσης την κοινολόγηση «πληροφοριών που ζητούνται στην πλατφόρμα», χωρίς να τις διευκρινίζει περαιτέρω. Η «πλατφόρμα» ορίζεται στον FFAR ως «η ψηφιακή πλατφόρμα που διαχειρίζεται η FIFA, μέσω της οποίας πρέπει να πραγματοποιείται η διαδικασία αδειοδότησης, η διαδικασία επίλυσης διαφορών, η συνεχής επαγγελματική κατάρτιση (continuing professional development, στο εξής: CPD) και η υποβολή χρηματοοικονομικών εκθέσεων». Από το ρυθμιστικό πλαίσιο δεν προκύπτει ποιες πληροφορίες ζητούνται στην «πλατφόρμα». Στο μέτρο που η εναγομένη επικαλείται στο σημείο αυτό, επίσης, τη διαβαθμισμένη κοινολόγηση καθώς και την περιορισμένη ομάδα αποδεκτών των πληροφοριών, μπορεί να γίνει παραπομπή σε όσα εκτέθηκαν στο σημείο 8.

13) Κανονιστικές ρυθμίσεις σχετικά με τον συνυπολογισμό των εσόδων μεταπώλησης (σημείο 13 του προδικαστικού ερωτήματος)

Η εν λόγω κανονιστική ρύθμιση αποσκοπεί, κατά τους ισχυρισμούς της εναγομένης, στην προστασία της συμβατικής σταθερότητας καθώς και της μεταγραφικής αυτονομίας των συλλόγων όσον αφορά την πολιτική των μεταγραφών τους.

Εν τέλει, στο πλαίσιο αυτό ανακύπτουν ζητήματα παρόμοια με εκείνα που τίθενται όσον αφορά τον περιορισμό του ανώτατου ορίου του «service fee». Και σε αυτή την περίπτωση, είναι, ενδεχομένως, κρίσιμο το ζήτημα εάν η συμμετοχή πράκτορα ποδοσφαιριστών στα έσοδα μεταπώλησης προσφέρει κίνητρο για την πραγματοποίηση αχρείαστων περαιτέρω μεταγραφών και εάν, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, η σχετική απαγόρευση είναι αναγκαία και αναλογική, προκειμένου να διασφαλισθεί το επίπεδο συμβατικής σταθερότητας που είναι αναγκαίο για τη δίκαιη διεξαγωγή των αθλητικών αναμετρήσεων.

2. Επί του άρθρου 56 ΣΛΕΕ

Δεδομένου ότι η δραστηριότητα της πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών –όπως εκτέθηκε ανωτέρω– συνιστά οικονομική δραστηριότητα και εκτείνεται πέραν των συνόρων του κράτους μέλους, εμπίπτει επίσης στο πεδίο εφαρμογής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών που προβλέπεται στο άρθρο 56 ΣΛΕΕ. Τούτο ισχύει, ιδίως, όχι μόνο για τα μέτρα που λαμβάνουν οι δημόσιες αρχές, αλλά και για διατάξεις άλλου είδους οι οποίες αποσκοπούν στη συλλογική ρύθμιση της παροχής υπηρεσιών, όπως, για παράδειγμα, τα καταστατικά των αθλητικών ομοσπονδιών (βλ., επίσης, για το ζήτημα αυτό, τη μνημονεύομενη απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση Meca-Medina και Majcen). Δεδομένου ότι οι επίμαχες κανονιστικές ρυθμίσεις αναμφίβολα περιορίζουν και ρυθμίζουν την παροχή υπηρεσιών πρακτόρευσης ποδοσφαιριστών, το ζήτημα της παραβίασης της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών που προβλέπεται στο άρθρο 56 ΣΛΕΕ εξαρτάται επίσης από την ενδεχόμενη νομιμότητα των περιορισμών. Τούτο θα συνέβαινε εάν αποσκοπούσαν στην προστασία ή, αντίστοιχα, την επιδίωξη ενός επιτακτικού γενικού συμφέροντος και εάν ήταν πρόσφορες, αναγκαίες και αναλογικές προς τον σκοπό αυτόν. Επομένως, προκύπτει ανάλογη προβληματική με αυτή στο πλαίσιο του προαναφερθέντος ελέγχου τριών σταδίων που διαμορφώθηκε στην απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση Meca-Medina και Majcen, μολονότι δεν φαίνεται βέβαιο ότι ένα επιτακτικό γενικό συμφέρον να δικαιολογηθεί ο περιορισμός της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών που προβλέπεται στο άρθρο 56 ΣΛΕΕ πρέπει κατ' ανάγκη να εξομοιώνεται με θεμιτό στόχο κατά την έννοια του ελέγχου τριών σταδίων.

3. Επί του άρθρου 6 ΓΚΠΔ

Η αποθήκευση και η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως προβλέπεται στα άρθρα 16, παράγραφος 2, στοιχείο j, σημεία ii. – v., στοιχείο k, σημείο ii., 19, FFAR θα ήταν επίσης δικαιολογημένη σύμφωνα με το άρθρο 6,

παράγραφος 1, ΓΚΠΔ, μόνον εάν υφίστατο έννομο συμφέρον της εναγομένης. Επομένως, και σε αυτή την περίπτωση είναι κρίσιμο εάν η αποθήκευση ή η επεξεργασία δεδομένων εξυπηρετεί θεμιτό στόχο, εάν είναι αναγκαία και αναλογική για την επίτευξη του στόχου αυτού, οπότε ανακύπτει, επιπλέον, συναφώς το ζήτημα εάν ένα έννομο συμφέρον κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, ΓΚΠΔ πρέπει κατ' ανάγκη να εξομοιώνεται με θεμιτό στόχο κατά την έννοια του ελέγχου τριών σταδίων. Εντούτοις, ενδεχόμενες παραβιάσεις του ΓΚΠΔ αφορούν μόνον τα σημεία 8 και 12 του προδικαστικού ερωτήματος.

III.

Το αιτούν τμήμα υποβάλλει αυτεπαγγέλτως στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα ερωτήματα που αναφέρονται στο διατακτικό για την έκδοση προδικαστικής απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 267, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α', και δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, και αναστέλλει τη διαδικασία μέχρι την περάτωση της διαδικασίας έκδοσης προδικαστικής απόφασης.

Τούτο είναι σκόπιμο, δεδομένου ότι μόνο το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να αποφανθεί με δεσμευτικό τρόπο σχετικά με το αν υφίσταται παράβαση των άρθρων 101, 102 και 56 ΣΛΕΕ, καθώς και του άρθρου 6 ΓΚΠΔ.

Δεδομένου ότι οι επίμαχες κανονιστικές ρυθμίσεις του FFAR προορίζονται να εφαρμόζονται σε παγκόσμιο επίπεδο, η επίλυση της ένδικης διαφοράς με την έκδοση απόφασης υπερεθνικού δικαστηρίου, όπως του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μπορεί ακόμη να επιτευχθεί με σαφώς καλύτερο τρόπο απ' ό,τι με την απόφαση εθνικού πρωτοβάθμιου δικαστηρίου.

Αντιθέτως προς την άποψη των εναγόντων, τα προδικαστικά ερωτήματα αφορούν, επίσης, σε μεγάλο βαθμό την ερμηνεία του ευρωπαϊκού δικαίου και όχι την εφαρμογή του σε μεμονωμένη περίπτωση. Ειδικότερα, είναι αδιάφορο στο πλαίσιο αυτό, εάν αμφισβητείται η συμβατότητα προς το ευρωπαϊκό δίκαιο συγκεκριμένης κρατικής νομοθετικής διάταξης ή του καταστατικού αθλητικής ομοσπονδίας.

Επίσης, δεν προκύπτει ότι τα δικαστήρια των κρατών μελών πρέπει, στο πλαίσιο αυτό, να απολαύουν ενός περιθωρίου εκτίμησης και αξιολόγησης, μη υποκειμένου σε έλεγχο από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αντιθέτως, εφόσον αποδεικνύεται η συνδρομή των απαιτούμενων στοιχείων του πραγματικού –όπως εν προκειμένω–, το ίδιο το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί επίσης να εξετάσει και να κρίνει πλήρως το ζήτημα της αναλογικότητας ή, αντίστοιχα, της τυχόν υπέρβασης από την εναγομένη του περιθωρίου εκτίμησης και αξιολόγησης του οποίου αυτή ενδεχομένως απολαύει.